

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

Tato vzdělávací oblast se realizuje na 2. stupni ve dvou samostatných vyučovacích předmětech
Hudební výchova a Výtvarná výchova

Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Předmět hudební výchova je vyučován v 6. – 9. ročníku vždy po jedné hodině v týdnu.

Je pokračováním výuky části předmětu umění a kultura na 1. stupni a plynule navazuje na znalosti, dovednosti, individuální předpoklady a vztah jedince k hudbě, písni především.

Rozšiřuje dovednosti vokální, instrumentální a teoretické, respektující věk a individuální schopnosti žáka. Vede ho k chápání hudby jako součásti života každého z nás. Učí ho hudbě porozumět, učí ho přijímat hudbu všech žánrů a ze všech koutů světa. Vštěpuje, že hudba je prostředek porozumění mezi jednotlivci i národy. Nenásilně vede žáka k lásce k hudbě a chápání hudby jako prostředku komunikace, radosti, uspokojení, posílení a odpočinku. Dává poznání, že hudba je výrazový prostředek, pomocí kterého může jedinec vyjádřit svůj názor, postoj, souhlas či nesouhlas, radost, smutek i štěstí, hudbou může i přiměřenou formou bojovat proti tomu, co ho trápí, co touží změnit.

Výběr písní, poslechové skladeb a ukázek je ponechán na učiteli hudební výchovy. V 8. a 9. ročníku jsou zařazovány žáky samostatně zpracované informace a ukázky k zadaným tématům ve formě referátů.

Zpravidla dvakrát ve školním roce je zařazen výchovný koncert podle aktuální nabídky.

Materiální zabezpečení

Výuka hudební výchovy probíhá v odborné učebně, speciálně akusticky upravené K vybavení pro výuku patří 3 pianina, 2 velké keyboardy s dynamikou úhozu, harmonika, housle, kytara, sestava bicích nástrojů a audio a video technika včetně domácího kina, které zajišťuje kvalitní poslech reprodukované hudby. Přímo žákům slouží k výuce v hodinách 8 minikkeyboardů, množství nástrojů z Orfeova instrumentáře a dostatečné množství potřebných zpěvníků a nahrávek hudby. Ke své samostatné práci žáci využívají možnosti přístupu k internetu, který jim slouží jako zdroj informací k aktuálně probíraným tématům.

Strategie pro naplnění klíčových kompetencí v 6. a 7. ročníku

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k zájmu o učení zařazováním pohybových her a obměnami činností
- podporujeme samostatnost při řešení úkolů a aplikaci vlastních nápadů
- žáky směřujeme k sebekritickému zhodnocení svých schopností a tím k vhodnému výběru přiměřených činností s možností prožití vlastního úspěchu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k hodnocení výsledků jejich práce

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým
- vedeme žáky ke čtení hudebních textů a klademe důraz na pochopení

Kompetence sociální a personální

- vhodným způsobem podporujeme sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při prezentování vlastního výkonu
- pomáháme zdůraznit přednosti žáka výběrem vhodných aktivit

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naší historií a kulturním dědictvím, učíme je kritickému postoji k umění
- vytváříme podmínky pro zapojení žáků do kulturních aktivit

6. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	zpívá s využitím již získaných dovedností intonačních čte dosud známé noty zazpívá již osvojené písně ve správné intonaci a rytmu využívá svých hlasových možností	intonační a hlasové rozcvičky tvorba tónu, dýchání noty jednočárkované oktávy vybrané písně 4. a 5. ročníku	
<i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, ocení vokální projev druhého.</i>	zpívá s využitím svého hlasového rozsahu, melodičnosti hlasu a čistoty výslovnosti zazpívá vybranou píseň intonačně čistě a rytmicky přesně ve skupině (sboru) popíše přednosti a nedostatky vokálního projevu druhého zná slova a zazpívá státní hymnu ČR	3 písně lidové 3 písně umělé 2 lidové vánoční koledy tvorba tónu v lidském hlase dýchání při zpěvu hospodaření se zásobou vzduchu státní hymna ČR	OSV VIII/a
<i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	reprodukuje slyšený rytmus a melodii jednoduchého hudebního motivu doprovodí jednoduché hudební téma na rytmický nástroj z Orffova instrumentáře	intonační cvičení s doprovodem nástroje, intonace v rozsahu h - d2 rytmické hry na části těla (tleskání, dupání, ťukání...) rytmický doprovod k osvojené písni na ozvučná dřívka a triangel	
<i>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</i>	přečte notový zápis jednoduché písně lidové rozumí použitým značkám vysvětlí a řídí se stavbou jednoduché písně	notová osnova, houslový klíč, noty h - d2 italské názvosloví - piano, forte, mezzoforte, fortissimo malá dvoj a trojdílná forma	
<i>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané</i>	vyjádří pohybem kontrasty v hudbě – dynamiku a tempo taktuje ve 2/4 taktu předvede taneční kroky valčíku	dynamika skladby, písně tempo skladby, písně pojmy vesele, živě, hravě, svižně, zdlouha, rychle, rubato, volně, rázně, něžně	

<i>hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</i>		taktování 2/4 taktu valčík - historie tance a jeho kroky	
<i>orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</i>	pozná a rozliší poslechem hudební formu fanfáry, vánoční písně a pochodu odliší u tónů délku, výšku, sílu a barvu vyjmenuje a pozná 5 nástrojů strunných	fanfáry a slavnostní píseň vánoční píseň J. J. Ryby tón x zvuk, libý x nelibý vlastnosti tónů housle, viola, violoncello, basa, harfa.... smyčcový kvartet	
<i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</i>	pozná, zařadí a popíše základní rysy hudby gotické umí odlišit poslechem husitský chorál a píseň Mastičkář	gotika v dějinách charakteristické prvky hudby gotické Ktož sú boží bojovníci píseň Mastičkář	
<i>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</i>	porovná hudbu gotickou s literaturou tohoto období, recituje jednoduchý verš ke znějící hudbě	jednoduchost a přímost v hudbě i literatuře recitativ, uplatnění v písni	

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	zpívá s využitím již získaných dovedností intonačních, čte a používá dosud známé noty zpívá jemu známé písně ve správné intonaci, výslovnosti a rytmu respektuje hudební názvosloví, naslouchá s porozuměním jemu známé hudbě	intonační rozcvičky noty h - d2 vybrané písně 5. a 6. ročníku hudební názvosloví osvojené v 6. ročníku chorál, fanfára, pochod	OSV I/a
<i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu</i>	zpívá s využitím svého hlasového rozsahu, melodičnosti hlasu a čistoty výslovnosti zaspívá vybranou píseň intonačně	3 písně lidové 3 písně umělé 2 lidové vánoční koledy zásady zpěvu ve sboru	

<p><i>v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, ocení vokální projev druhého</i></p>	<p>čistě a rytmicky přesně v jednohlase ve skupině (sboru) zazpívá píseň v jednoduchém lidovém dvojzpěvu (duet)</p>	<p>rozložení hlasů ve sboru jednoduchý lidový dvojhlas</p>	
<p><i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i></p>	<p>reprodukuje slyšený rytmus a melodii hudebního tématu doprovází zpívanou píseň na rytmický nástroj z Orffova instrumentáře vybere vhodný nástroj k doprovodu vytvoří jednoduchý rytmický doprovod v určeném taktu</p>	<p>intonační cvičení v rozsahu a - e2 rytmické rozcvičky - přesnost opakování slyšeného rytmu, rytmické nástroje a barva jejich zvuku, doprovod k písni ve 2/4 taktu, hra na ozvučná dřívka, triangel, bubínek a malé činely</p>	
<p><i>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</i></p>	<p>přečte notový zápis písně lidové a umělé rozlišuje druhy not z hlediska rytmu popíše a vysvětlí stavbu písně</p>	<p>noty a - e2 oktávy v pořadí malá, jedno a dvoučárkovaná délky not a jejich grafické rozlišení - celá, půlová, čtvrtková, osminová, šestnáctinová, tečka za notou, pomlky repetice, CODA</p>	
<p><i>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</i></p>	<p>vyjádří pohybem části i celého těla jednoduchý hudební motiv taktuje ve 3/4 taktu předvede taneční kroky polky</p>	<p>pohybové vyjádření nálady skladby - radost, smutek taktování a vytleskávání rytmu 3/4 taktu polka - historie a kroky tohoto tance</p>	
<p><i>orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje</i></p>	<p>pozná a poslechem rozliší hudební formu chorálu, opery a operety, symfonické básně vyjmenuje hlavní části symfonického orchestru vyjmenuje a pozná 5 nástrojů dechových</p>	<p>opera, opereta, symfonická báseň předvětí a závětí symfonický orchestr, jeho části trubka, pozoun, tuba, flétna, fagot, klarinet...</p>	

<i>k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</i>			
<i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</i>	pozná a popíše charakteristické rysy hudby období baroka zná epizody ze života a díla J. S. Bacha a G. F. Händela pozná a zařadí poslechem vybrané skladby těchto autorů	barokní hudba v proudu dějin vliv této hudby na prostého člověka J. S. Bach G. F. Händel 2 poslechové skladby těchto autorů	
<i>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</i>	vyhledá a porovná hudbu baroka s architekturou tohoto období vyjádří slyšenou hudbu ve svém výtvarném projevu	společné prvky hudby a architektury kresba (malba) slyšené hudby - nálada, dynamika	

Strategie pro naplnění klíčových kompetencí v 8. a 9. ročníku

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k zájmu o učení zařazováním pohybových her a obměnami činností
- podněcujeme tvořivost žáků zadáváním referátů a samostatných prací a tím je vedeme k pochopení, systematizaci, třídění a zpracování informací
- podporujeme samostatnost při řešení úkolů a aplikaci vlastních nápadů
- žáky směřujeme k sebekritickému zhodnocení svých schopností a tím k vhodnému výběru přiměřených činností s možností prožití vlastního úspěchu

Kompetence k řešení problémů

- směřujeme žáky ke správnému vyhledávání, třídění, porovnávání a využívání získaných informací, povzbuzujeme žáky při případných nezdarech
- vedeme žáky k prezentaci zadaných samostatných prací (projektů) v prostředí vhodném k danému účelu (časopis Chameleon, učebna hudební výchovy, internetové stránky školy)
- vedeme žáky k hodnocení výsledků jejich práce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky formou prezentace referátů a samostatných prací obhájit svůj názor vhodnými argumenty
- učíme žáky naslouchat druhým
- vedeme žáky ke čtení hudebních textů a klademe důraz na pochopení

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování názorů druhých a čerpání poučení z nich
- vhodným způsobem podporujeme sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při prezentování
- vlastního výkonu
- pomáháme zdůraznit přednosti žáka výběrem vhodných aktivit

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naší historií a kulturním dědictvím, učíme je kritickému postoji k umění
- vytváříme podmínky pro zapojení žáků do kulturních aktivit

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	zpívá s využitím již získaných dovedností intonačních čte notový záznam s využitím osvojených znalostí zpívá jemu známé písně ve správné intonaci, výslovnosti a rytmu naslouchá s porozuměním jemu známé hudbě	intonační a hlasové rozcvičky, střídavý dech hlasová hygiena-mutace noty a - e2 vybrané písně 6. a 7. ročníku tréma a její odstranění hudba gotiky a baroka	
<i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, ocení vokální projev druhého.</i>	zpívá s využitím svého hlasového rozsahu, melodičnosti hlasu a čistoty výslovnosti zaspívá vybranou píseň intonačně čistě a rytmicky přesně ve skupině (sboru) i sólově, zaspívá jednoduchou píseň ve dvojhlasě, zvládne počátky zpívání v kánonu	2 písně lidové 3 písně umělé 1 moderní vánoční píseň sólový zpěv intonačně jednoduché a rozsahově nenáročné písně odstraňování ostychu 1 píseň dvojhlasá 1 kánon	
<i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	reprodukuje slyšenou melodii a rytmus vytvoří rytmický doprovod zpívané písně vybere vhodný rytmický nástroj a realizuje na něm svůj doprovod udrží svůj rytmus ve skupině nástrojů	intonační cvičení v rozsahu g - e2 intonace po půltónech transponování hudebního motivu, rytmický doprovod k právě zpívané písni charakter písně a vhodný nástroj k ní, hra v rytmickém orchestru paralelní slyšení (sebe slyším, ostatní jen periferně)	
<i>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</i>	přečte notový zápis vybrané písně orientuje se na klaviatuře keyboardu v rozsahu jednočárkované oktávy (C1-C2)	noty oktávy malé, jedno a dvoučárkované a jejich zápis do notové osnovy durové stupnice-C,G,D dur akordy k těmto stupnicím-T, D, S hra velmi jednoduchých lidových melodií na keyboard v rozsahu c1-c2 v terciových postupech	
<i>rozpozná některé z tanců různých</i>	vyjádří pohybem části i celého těla charakter melodie stoupající,	pohybové hry k vyjádření charakteru	

<i>stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</i>	klesající, plynulé a lomené taktuje ve 4/4 taktu	melodie stoupající, klesající, lomená, plynulá taktování a vytleskání rytmu 4/4 rytmická cvičení zjednodušený zápis rytmu pomlky s tečkou, triola	
<i>orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</i>	pozná a poslechem odliší hudební formu koncertu, muzikálu a hudebního filmu orientuje se v moderních hudebních formách – jazz, country, folk, folkrock vyjmenuje nástroje hudby moderní a populární	koncert, muzikál, hudební film jazz a country folk, folkrock kytara, keyboard, bicí.... moderní hudební skupiny	
<i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</i>	pozná a popíše základní rysy hudby klasicismu zná epizody ze života a díla W. A. Mozarta a L. van Beethovena pozná a odliší poslechem vybrané skladby těchto autorů	hudba klasicismu v dějinách, její zařazení Wolfgang A. Mozart Ludwig van Beethoven 2 poslechové skladby těchto autorů	
<i>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</i>	popíše význam hudby ve filmu vyhledá, zaznamená na libovolný nosič a vysvětlí výběr hudby k danému filmu	hudba ve filmu a její ukázky, samostatně zpracovaný referát na téma „Hudba a film“	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</i>	zpívá s využitím všech svých možností a dovedností uplatní veškeré své znalosti v oblasti teorie hudby	intonační a hlasové rozcvičky noty tří sousedních oktáv C – c - c1 - c2 hudba gotiky, baroka	MDV I/a

		a klasicizmu, výběr písní 6. – 8. ročníku odbourávání ostychu, trémy, hlasová hygiena	
<i>uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, ocení vokální projev druhého.</i>	zpívá s využitím svého hlasového rozsahu, melodičnosti hlasu a čistoty výslovnosti zaspívá vybranou píseň intonačně čistě a rytmicky přesně ve skupině (sboru) i sólově zvládne zaspívat píseň v kánonu ocení pěvecký projev druhého	2 písně lidové 3 písně umělé 1 moderní vánoční koleda 1 píseň pro sólový zpěv podle vlastního výběru 1 kánon přednosti a nedostatky pěveckého projevu, citlivé hodnocení druhých	
<i>reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace</i>	vytvoří jednoduchou melodickou a rytmickou improvizaci na konkrétní motiv předvede svou improvizaci	intonační cvičení v rozsahu f-e2 hra na hudebního skladatele - sestavení jednoduché melodie a rytmu, její zápis a realizace vybraným způsobem	
<i>realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů.</i>	orientuje se na klaviatuře keyboardu v rozsahu c-C3 zahraje jednoduchou skladbu na keyboardu z not osvojí si základy prstokladu	oktávy subkonta, kontra, velká, malá, jedno až čtyřčárkovaná hra jednoduchých melodií a písní na keyboardu v rozsahu c-c3 v sekundových postupech základy prstokladu	
<i>rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu.</i>	vyjádří pohybem dynamiku a tempo populární hudby vytvoří a předvede jednoduchou pohybovou vazbu na vybranou píseň či skladbu zatancuje slowrock	pohybové hry vyjádření dynamiky a tempa moderní hudby pohybem-pohybová improvizace kroky a držení při tancování slowrocku	
<i>orientuje se v proudu</i>	zná a poslechem odliší některé	rock, hardrock - ukázky	

<p><i>znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku.</i></p>	<p>směry moderní hudby své generace (rock, hardrock, rep, metal, punk...) seznámí ostatní s hudbou sobě nejbližší a popíše charakteristické znaky této hudby</p>	<p>metal, heavymetal -ukázky rep, hip-hop – ukázky punk, punkrock – ukázky samostatně zpracované referáty na téma „Můj zpěvák (skupina)“</p>	
<p><i>zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovná ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami.</i></p>	<p>pozná a popíše charakter hudby romantismu zná epizody ze života a díla R. Wagnera rozpozná jemu dosud známé poslechové skladby</p>	<p>hudba romantismu v dějinách, R. Wagner, 2 poslechové skladby tohoto autora hudební poslechové hádanky - hudba gotiky, baroka, klasicismu a romantismu</p>	
<p><i>vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění.</i></p>	<p>popíše význam hudby v reklamě a doloží vlastním příkladem rozlišuje umění a kýč, vkus a nevkus objasní vliv hudby na psychiku, chování a konání člověka</p>	<p>hudba v reklamě okolo nás v konkrétních ukázkách, pojmy umění, kýč, vkus, nevkus psychika a chování ovlivněné hudbou - smutek, radost, relaxace, agresivita, euforie, davová psychóza</p>	